Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2026)0224

Η επιδεινούμενη κατάσταση των πολιτικών κρατουμένων στη Λευκορωσία, ιδίως η περίπτωση της Aliaksandra Pulinovich

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιουνίου 2026 σχετικά με την επιδεινούμενη κατάσταση των πολιτικών κρατουμένων στη Λευκορωσία, ιδίως την περίπτωση της Aliaksandra Pulinovich (2026/2766(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη Λευκορωσία,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 150 παράγραφος 5 και το άρθρο 136 παράγραφος 4 του Κανονισμού του,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Ιανουάριο του 2024, η δεκαεξάχρονη Aliaksandra Pulinovich συνελήφθη για την υπόθεση Black Nightingales, που αφορά τη δημιουργία γκράφιτι κατά του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, τοποθετήθηκε σε κελί τιμωρίας και της απαγορεύθηκε η πρόσβαση σε νομική υπεράσπιση καθώς και η υποστήριξη από τους γονείς της· λαμβάνοντας υπόψη ότι καταδικάστηκε σε περισσότερα από 10 έτη φυλάκισης με διαδικασία κεκλεισμένων των θυρών και στη συνέχεια το όνομά της συμπεριλήφθηκε σε «κατάλογο τρομοκρατών»·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υπόθεση της Pulinovich καταδεικνύει τη χρήση της αντιτρομοκρατικής νομοθεσίας από τις αρχές της Λευκορωσίας για την ποινικοποίηση των νέων για πολιτικούς λόγους·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το καθεστώς Lukashenka καταπιέζει συστηματικά πολιτικούς αντιπάλους, υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημοσιογράφους, συνδικαλιστές, φοιτητές, εθνικές μειονότητες και πολίτες που ασκούν τις θεμελιώδεις ελευθερίες τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι 853 πολιτικοί κρατούμενοι εξακολουθούν να κρατούνται αυθαίρετα υπό απάνθρωπες συνθήκες·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υποθέσεις των Dzianis Ivashyn, Pavel Belavus, Ihar Alinevich, Volha Mayorava, Alena Lazarchyk, Aliaksandr Frantskevich, Viktar Snehur, Eduard Babaryka, Mikalai Autukhovich, Uladzimir Hundar, Iryna Melkher, μελών των οικογενειών Rezanovich και Karsakou, Stsiapan Latypau, Viachaslau Areshka και πολλών άλλων καταδεικνύουν τη σοβαρή επιδείνωση της υγείας και τις καταστροφικές συνέπειες των απάνθρωπων συνθηκών κράτησης, της παρατεταμένης απομόνωσης και της άρνησης επαρκούς ιατρικής περίθαλψης·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 411 του ποινικού κώδικα της Λευκορωσίας χρησιμοποιείται συστηματικά κατά πολιτικών κρατουμένων για την αυθαίρετη παράταση της φυλάκισής τους βάσει κατασκευασμένων πειθαρχικών παραβιάσεων, δημιουργώντας έναν μηχανισμό επ’ αόριστον κράτησης και εξαναγκασμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότεροι από 80 πολιτικοί κρατούμενοι έχουν καταδικαστεί βάσει της διάταξης αυτής από το 2020, ορισμένοι εκ των οποίων επανειλημμένα· λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 411 χρησιμοποιείται για να υποβάλλονται οι κρατούμενοι σε εκβιασμό, να εξαναγκάζονται να ζητούν χάρη από το καθεστώς, να συμμετέχουν σε προπαγανδιστικές δραστηριότητες ή να συνεργάζονται με τις αρχές, και έχει καταστεί μέσο ψυχολογικών βασανιστηρίων και πολιτικής καταστολής·

1. ζητεί την άμεση και άνευ όρων απελευθέρωση της Pulinovich και όλων των πολιτικών κρατουμένων, την πλήρη αποκατάσταση των ίδιων αλλά και των δικαιωμάτων τους· επαναλαμβάνει την αταλάντευτη αλληλεγγύη του προς όλους τους πολιτικούς κρατουμένους και τις οικογένειές τους·

2. παροτρύνει τις αρχές να τερματίσουν όλες τις μορφές κακομεταχείρισης των πολιτικών κρατουμένων, την κράτηση σε απομόνωση, την άρνηση ιατρικής περίθαλψης και πρόσβασης σε δικηγόρους και οικογένειες, καθώς και την καταναγκαστική εργασία, και να διερευνήσουν τους θανάτους υπό κράτηση και τις καταγγελίες για βασανιστήρια·

3. καταδικάζει απερίφραστα την πολιτικά υποκινούμενη δίωξη Λευκορώσων, ιδίως τη φυλάκιση ανηλίκων όπως η Pulinovich· καταγγέλλει την κατάχρηση της αντιτρομοκρατικής και αντιεξτρεμιστικής νομοθεσίας για την ποινικοποίηση της αντιπολεμικής έκφρασης, της διαφωνίας των νέων και της αλληλεγγύης προς την Ουκρανία, καθώς και για την καταστολή των ειρηνικών αντιφρονούντων, συμπεριλαμβανομένης της απαγγελίας σοβαρών κατηγοριών κατά των νέων προκειμένου να τους εκφοβίσουν· ζητεί την κατάργηση των καταλόγων τρομοκρατών και εξτρεμιστών· παροτρύνει τις αρχές της Λευκορωσίας να συμμορφωθούν με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού·

4. καταδικάζει τη συστηματική κατάχρηση του άρθρου 411 του ποινικού κώδικα της Λευκορωσίας ως εργαλείου πολιτικής δίωξης και αυθαίρετης παράτασης των ποινών· ζητεί την άμεση κατάργησή του· ζητεί την απελευθέρωση και την πλήρη νομική αποκατάσταση όλων των προσώπων που έχουν καταδικαστεί βάσει αυτής της διάταξης· εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τους περίπου 50 πολιτικούς κρατούμενους που παραμένουν φυλακισμένοι βάσει του άρθρου 411 και των οποίων η ζωή και η υγεία διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο λόγω της παρατεταμένης κράτησης, της απομόνωσης τους και άλλων μορφών απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης·

5. αναγνωρίζει τις προσπάθειες των ΗΠΑ να εξασφαλίσουν την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων· υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι οι απελευθερώσεις κρατουμένων υπαγορεύονται από την ανησυχία του καθεστώτος για οικονομική επιβίωση και δεν συνοδεύονται από πολιτικό μετασχηματισμό ή μεταρρύθμιση που να δικαιολογεί την εξομάλυνση των σχέσεων· επιμένει ότι η απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων και ο τερματισμός της καταστολής εξακολουθούν να αποτελούν προϋποθέσεις για τον πολιτικό διάλογο και την οικονομική συνεργασία· ζητεί να δοθεί τέλος στην αναγκαστική απέλαση των απελευθερωμένων πολιτικών κρατουμένων και στην καταπίεση των συγγενών τους·

6. παροτρύνει την ΕΕ, τα κράτη μέλη της και τους διεθνείς εταίρους να εντείνουν τις προσπάθειες για να διασφαλίσουν την απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων, μεταξύ άλλων καλώντας τους πρέσβεις του καθεστώτος να προσδιορίσουν την κατάσταση στην οποία βρίσκονται αλλά και την τοποθεσία των κρατουμένων, παρακολουθώντας τις υποθέσεις των πολιτικών κρατουμένων και χορηγώντας θεωρήσεις για ανθρωπιστικούς λόγους, και να παράσχουν ευκαιρίες αποκατάστασης και πρακτική και οικονομική στήριξη·

7. καλεί το Συμβούλιο να διευρύνει, να ενισχύσει και να επιβάλει αυστηρά στοχευμένες κυρώσεις κατά όλων των προσώπων και οντοτήτων που ευθύνονται για πολιτικά υποκινούμενες διώξεις, φαινόμενα καταστολής και βασανιστήρια·

8. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να στηρίξουν τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με εγκλήματα που διαπράχθηκαν από το καθεστώς Lukashenka, μεταξύ άλλων σε επίπεδο ΟΗΕ, και να ενισχύσουν τη λογοδοσία μέσω διεθνών μηχανισμών, όπως η παραπομπή που υπέβαλε η Λιθουανία στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (ΔΠΔ), καθώς και οι έρευνες του ΔΠΔ και οι εθνικές διαδικασίες που βασίζονται σε εξωεδαφική και οικουμενική δικαιοδοσία·

9. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, στο

Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Ύπατο Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και στις de facto αρχές της Λευκορωσίας.